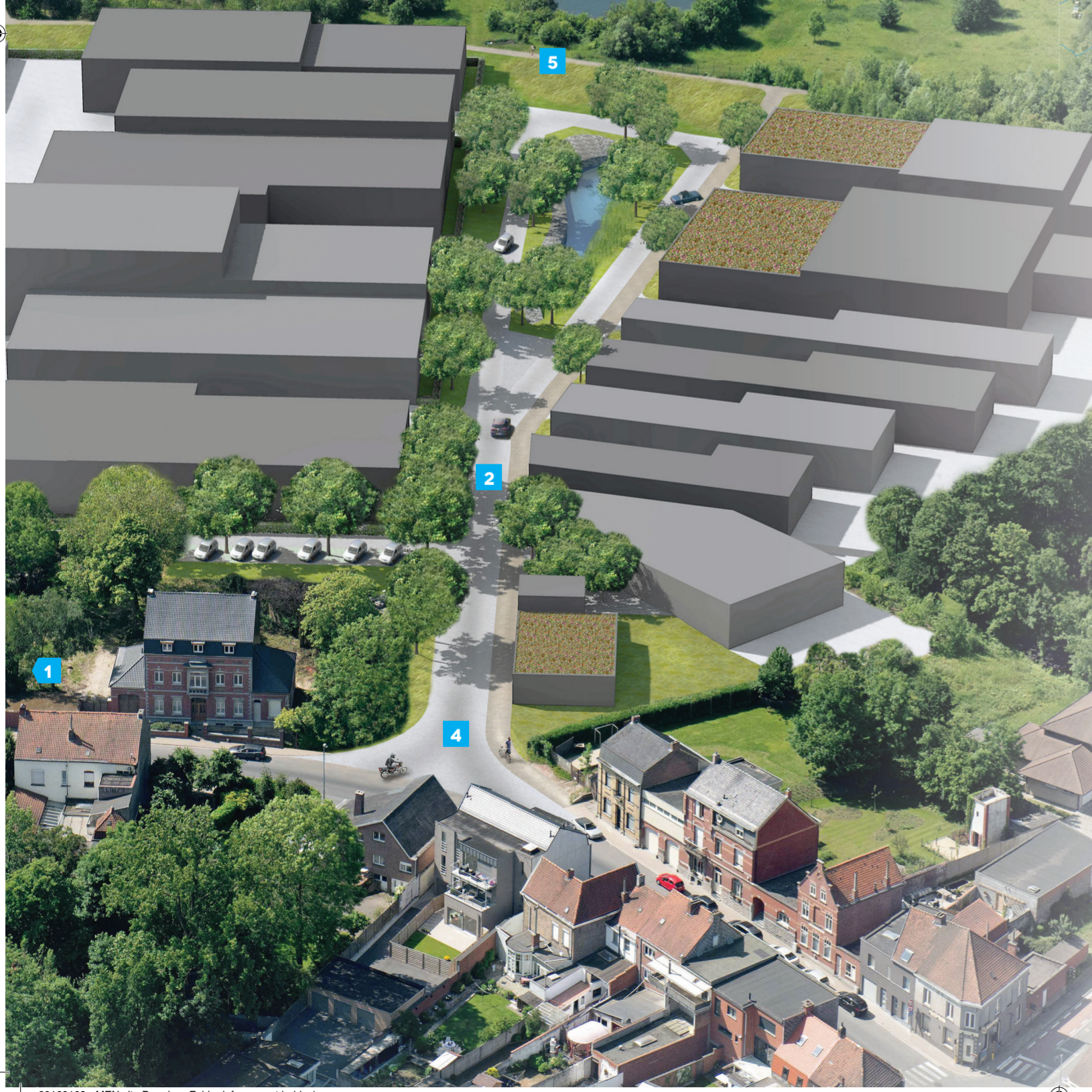

BRAMIER GISTEREN & MORGEN

LEIEDAL

LEIEDAL IS DE INTERLOKALE VERENIGING VOOR STREEKONTWIKKELING IN ZUID-WEST-VLAANDEREN DIE DEZE STREEK DYNAMISCH EN DUURZAAM WIL HELPEN UITBOUWEN TOT EEN AANTREKKELIJKE STREEK OM TE ONDERNEMEN, TE WERKEN, TE WONEN EN TE BELEVEN.

INTERCOMMUNALE LEIEDAL
PRESIDENT KENNEDYPARK 10
8500 KORTRIJK

☎ 056 24 16 16

www.leiedal.be/bramier
tine.claeys@leiedal.be

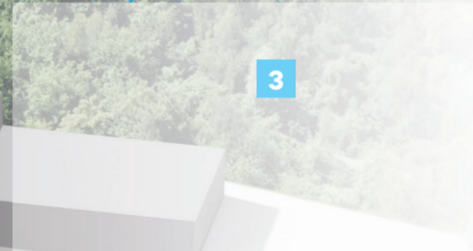
VISUALISATIES: RUBEN D'HAENE, LEIEDAL
VORMGEVING: GIOVANNI MAES, LEIEDAL
DANK: NATUURPUNT, MICHEL WERBROUCK, ANTOON COGGHE, BOUDEWIJN VAN ENIS, DIRK VANCAUWENBERGHE EN JOSEPH SAMIJN
NOOT: DE 3D-BEELDEN ZIJN COMPUTERSIMULATIES. GEBOUWEN ZIJN BEWUST ALS GRIJZE VOLUMES GETEKEND. KLEUREN, RAMEN, DEUREN, GEVELMATERIALEN, WORDEN PAS BEPAALD IN DE CONCRETE BOUWPLANNEN.
DATUM: 23/01/2016

Ruimte om te ondernemen

BRAMIER MORGEN

De oude productiesite zal de komende jaren nieuw leven ingeblazen worden. De grote bedrijfsgebouwen uit het verleden maken plaats voor verschillende kleine en middelgrote ondernemingen. Nieuwe wegen, een moderne infrastructuur en een aanbod aan volledig uitgeruste kavels zullen een thuishaven vormen voor nieuwe bedrijven en werknemers. Welkom op Bramier!

WATER

De nieuwe bedrijven op site Bramier hergebruiken regenwater. Overtollig regenwater infiltreert in de bodem en wordt vertraagd afgevoerd via gemeenschappelijke bufferbekkens naar de Knokbeek.

MOBILITEIT

Het bedrijventerrein ontsluit via de Spoorwegstraat en de Dronckaertstraat richting E17. Een nieuwe aan te leggen weg brengt je vanaf de Spoorwegstraat tot bij de bedrijven. Zowel op als rond het bedrijventerrein krijgen zwakke weggebruikers de nodige aandacht.

GROEN

Een bedrijventerrein en een natuurgebied lijken op het eerste zicht niet eenvoudig te combineren. Op de site Bramier wordt gezocht naar een zo goed mogelijke samenhang van deze twee bestemmingen en naar wederzijdse meerwaarden. De natuur en het groen worden in het bedrijventerrein getrokken. Een netwerk van trage wegen verbindt het dorp van Lauwe via het bedrijventerrein met de aanpalende natuur.

PUBLIEKE RUIMTE

De grenzen van de voormalige Novobloc-site vervagen. Het nieuwe bedrijventerrein wordt onderdeel van het dorp. Naast ruimte voor bedrijfsactiviteiten is er een publieke ruimte die uitnodigt voor ontmoeting en verpozing: een waterpartij, vele paden, een pleintje bij de toegang ...

BRAMIER GISTEREN

Een stukje nostalgie

i De huidige Dronckaertstraat komt ongeveer overeen met een Romeinse heirweg tussen Roncq en Kortrijk.

1641 De eerste schriftelijke sporen getuigen van landbouw op Bramier. De boer leende de gronden van de heerlijkheid van Heule, deed een beroep op de "Kleine Molen" en betaalde jaarlijks kerkrente en rente voor de armen van Lauwe. Het gehucht Bramier duikt al vroeg op en zou duiden op braamstruiken en braambos. De naam Bramier is samengesteld uit bramen en rapier (veld met rapen beplant).

1842 Eén van de eerste spoorwegen in België doorkruist Lauwe. De aanleg van de spoorlijn Kortrijk-Moeskroen tussen 1838 en 1842, de bouw van het station in 1868 en het goederstation in 1871 veranderen de omgeving grondig. De Bramierstraat wordt een doodlopende straat.

**1911
1912** Met zijn ervaring in de Pottelberg in Kortrijk is Camiel Van Enis één van de medestichters van de pannenfabriek Van Enis en Allaert of Lauwberg (waar nu het bedrijf Lavaert gevestigd is).

**1923
1930** De bedrijfsleider en zijn zoon wonen in de Spoorwegstraat en de Dronckaertstraat vlakbij hun onderneming.

BEGIN 20STE EEUW

Begin 20ste eeuw herbergt Lauwe dankzij de kleibodem een bloeiende pannen- en steennijverheid, naast de vlas- en textielbedrijven met onder meer de in 1898 opgerichte jacquardweverij en linnenfirma De Witte-Lietaer.

J'20 Na de Eerste Wereldoorlog zijn enkele werknemers van nv De Witte-Lietaer vindingrijk: bij de verbranding van kolen in de stoomketels van het textielbedrijf is as (genaamd "zenders" en afgeleid van "des cendres") een afvalstof. De werknemers maken stenen uit deze as, cement en zand en bouwen bijgebouwen aan hun woning. Omer De Witte ziet in dit idee een industriële opportuniteit.

1910 De Kristelijke Verenigingen der Werklieden van Zuid-West-Vlaanderen stichten een grote bakkerij "De Voorzienigheid" of "La Providence" in gebouwen langs de spoorweg. In 1912 verwerken ze 800 kg meel per dag. De bakkerij levert broden tot in Waregem en Moeskroen.

De holding Holcim besluit om de tegelfabriek Novobloc te sluiten. De betontegels voor binnen- en vooral buitenvloeren hebben zware concurrentie aan keramische en natuurtegels uit Italië. Bovendien dringen zware investeringen in productiemachines zich op. Daardoor verliezen 29 personen hun baan.

1999 De betontegelfabriek Novobloc koopt de naastliggende en leegstaande pannenfabriek aan om bouwmaterialen te stapelen en een betonbreker te plaatsen.

1990 De magazijnen van de betontegelfabriek worden uitgebreid.

1985 Het bedrijf wordt overgenomen door een Franse groep en later door de Zwitserse holding Holcim. 35 personen werken in de vestiging in Lauwe.

1929 De familie De Witte koopt de gebouwen van La Providence om er een nieuw bedrijf op te richten: nv Novobloc. De bouw van een nieuwe ververij in de Leiestraat is één van de eerste opdrachten. Andere bedrijfsgebouwen, woningen in de Tuinwijk (1935) ... zouden volgen.

De productie van assestenen wordt uitgebreid met gewefelementen.

J'30 Novobloc maakt hoofdzakelijk vloertegels uit marmor-agglomeraten of marmertozaïek.

1964 75 personen werken in Novobloc.

1941 Tussen de Dronckaertstraat en de spoorweg is weinig bebouwing. Men spreekt van enkele herbergen, "kazerne" reke (lint woningen) en de bakkerij.

1946 Stormweer en een blikseminslag in de droogoven vernielen de pannenfabriek De Leie of La Lys. De heropbouw van de fabriek kost meer dan een jaar. De droogoven is nu een gebouw met dakpannes en tussenmuren zodat een blikseminslag niet meer de volledige infrastructuur kan vernielen.

1951 Door de ramp sluit de pannenfabriek De Leie zich voor 60% van de aandelen aan bij het Kortrijks Dakpannenkantoor (later Koramic genoemd). Ook de Lauwberg is sedert de jaren '20 in eigendom van het Kortrijks Dakpannenkantoor.

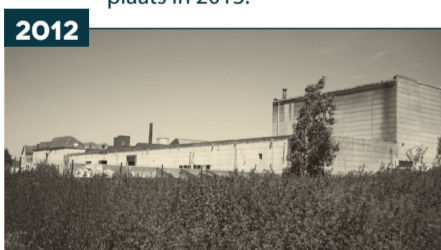
1959 Een nieuwe tunneloven vervangt de Hofmanoven. De dakpannen drogen met warme lucht terwijl ze gestapeld zijn in wagentjes die elkaar vooruit duwen.

• Productieproces
Een kraan schept klei uit een kleiput op een wagonnetje. Een afzonderlijke spoorlijn van de dakpannenfabriek brengt de wagons tot het magazijn. Arbeiders mengen de klei met de zachtere zavel en maken hiervan paletten. Een moule drukt uit de paletten dakpannen. De dakpannen drogen eerst in een droogoven. De vele ramen in dit lange gebouw worden geopend afhankelijk van de windrichting. Nadien drogen de pannen in een gestookte Hofmanoven. Tijdens de hoogdagen werken er tot 100 personen in de fabriek.

2018 Volgens de huidige planning start de verkoopspromotie voor de kmo-zone in de loop van 2018.

2015 Leiedal en de stad Menen plannen een nieuwe kmo-zone waar vroeger twee grote bedrijfsgebouwen stonden.

Ook de leegstaande tegelfabriek kan niet meer zonder gevaar behouden blijven. De sloopwerken vinden plaats in 2013.

Wegens instortingsgevaar en gevaar voor de bevolking sloopde de stad Menen het laatste gedeelte van de steenbakkerij. De karaktervolle gebouwen hebben dan al niet meer het elan van weleer.

2009 De vroegere kleiputten met veel reliëfverschillen en een kalkrijke bodem vormen een ideale aanzet voor een natuurgebied. Natuurpunt en de stad Menen besluiten de kleiputten af te sluiten. Na veel inspanningen van de vrijwilligers van Natuurpunt (mengen kalkslib en klei, hellingen zuidgericht aanleggen ...), krijgt de natuur er nu vrij spel. Op vandaag vormen de kleiputten van ongeveer 4 hectare een bijzonder waardevolle en unieke biotoop.

2008 In 2005 is Holcim akkoord met een verkoop van de site aan de stad Menen. Inmiddels blijkt dat een mazouttank in de vroegere productiewerkplaats van Novobloc voor een drijfvlug mazout zorgt. Gespecialiseerde firma's saneren deze verontreiniging in het grondwater in 2007. In 2008 kan de aankoop door de stad Menen finaal doorgaan. In afwachting van verdere ontwikkelingen slaat de stad haar strooizout op in de gebouwen.

• Kalkrijke bodem?
Bij het polijsten van de tegels spoelen de werknemers van Novobloc de vrijgekomen kalk van de tegels. Het kalkrijke water bezinkt in de oude kleiputten. Wanneer een bekken vol raakt, graven de werknemers het kalkslib uit zodat het op een hoop verder kan drogen. Duizenden ton

kalkslib worden op deze manier opgeslagen. Landbouwers gebruiken een deel van dit slib om hun velden minder zuur en dus vruchtbaarder te maken. De landbouwers kunnen de productie echter niet volgen, waardoor wellicht meer dan 10.000 ton kalkslib ook nu nog op de site aanwezig is.

1989 De productie in de pannenfabriek De Leie wordt stopgezet. Andere sites van Koramic zoals de Pottelberg beschikken over een modernere infrastructuur. De site wordt verhuurd aan Novobloc en een transportbedrijf.

1985 De familie Van Enis trekt zich terug uit De Leie. De pannenfabriek komt volledig in handen van Koramic, het voormalige Kortrijks Dakpannenkantoor.